

Ετήσιο Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας

Τόμ. 2, Αρ. 1 (2023)

2ο Ετήσιο Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας: Το μέλλον της επικοινωνίας στην ψηφιακή εποχή

Ετήσιο Ελληνόφωνο Συνέδριο
Εργαστηρίων Επικοινωνίας
Conference of Communication labs
www.cclabs.gr

cclabs 2023
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2ο Ετήσιο Ελληνόφωνο Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας
**ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ**
Λεμεσός, Κύπρος (διαδίκτυα)
1 & 2 Ιουλίου 2023

Συνιδρυτές και συνδιοργανωτές του cclabs

Νίκος Αντωνόπουλος Επ. Καθηγητής - Εργαστήριο Νέων Μέσων Επικοινωνίας και Επιρροής στο Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας του Ιονίου Πανεπιστημίου.
Παναγιώτης Βασιλάκης Επ. Καθηγητής - Εργαστήριο Δημοσιογραφίας στο Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
Ανδρέας Βέλλης Καθηγητής - Εργαστήριο Εφαρμογών Προφορικής στο Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.
Αντρέας Παναγιωτοπούλου Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Διεθνών Τεχνών του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου.
Χαράλαμπος Δηρόλιας Καθηγητής - Εργαστήριο Ηλεκτρονικών ΜΜΕ στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.
Χρήστος Καλλικάντζης Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Τεχνολογικών Προτύπων της Ιδιωτικότητας και Εφαρμογών Προφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ελένη Κίτση Καθηγήτρια - Ερευνητική ομάδα Νέα Μέσα, Ήχος και Μάθηση με έδρα του το Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διδακτικού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου.
Γεώργιος Λάμπης Καθηγητής - Εργαστήριο Ψηφιακών Μέσων & Εφαρμογών Επικοινωνίας στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.
Νικόλαος Αλεξάκης Καθηγητής - Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων & Πολιτισμού του Παιδείας Πανεπιστημίου.
Κωνσταντίνος Μπαράκας Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση, την Εκπαίδευση και το Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
Δημήτρης Παπαγεωργίου Καθηγητής - Εργαστήριο Εικόνας, Ήχου και Πολιτισμικής Αναπαράστασης στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
Στέλιος Παπαθανασίου Καθηγητής - Εργαστήριο Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
Γιάννης Πλάκας Καθηγητής - Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας στο Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βασικός διοργανωτής

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου | Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διδακτικού | ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΟΜΑΔΑ ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Editorial

Ελένη Κύτσα, Μάρκος Σουροπέτσης, Γιάννης Γεωργίου

doi: [10.12681/cclabs.4954](https://doi.org/10.12681/cclabs.4954)

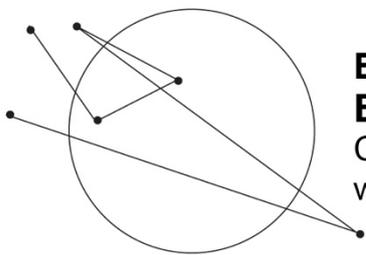
Copyright © 2024, Ετήσιο Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κύτσα Ε., Σουροπέτσης Μ., & Γεωργίου Γ. (2024). Editorial. *Ετήσιο Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας*, 2(1), i - xii. <https://doi.org/10.12681/cclabs.4954>

Ετήσιο Ελληνόφωνο Συνέδριο
Εργαστηρίων Επικοινωνίας
Conference of Communication Labs
www.cclabs.gr

cclabs 2023

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2ο Ετήσιο Ελληνόφωνο Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ

Λεμεσός, Κύπρος (διαδικτυακά)

1 & 2 Ιουλίου 2023

Συνιδρυτές και συνδιοργανωτές του cclabs

Νίκος Αντωνόπουλος Επ. Καθηγητής - Εργαστήριο Νέων Μέσων Επικοινωνίας και Ευχρηστίας στο Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Παντελής Βατικιώτης Επ. Καθηγητής - Εργαστήριο Δημοσιογραφίας στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων & Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου.

Ανδρέας Βέγγλης Καθηγητής - Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης

Αντρέας Πανακουλόπουλος Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Διαδραστικών Τεχνών του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Χαράλαμπος Δημούλας Καθηγητής - Εργαστήριο Ηλεκτρονικών ΜΜΕ στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.

Χρήστος Καλλονιάτης Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Τεχνολογιών Προσασίας της Ιδιωκότητας και Εφαρμογών Πληροφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ελένη Κύζα Καθηγήτρια - Ερευνητική ομάδα Νέα Μέσα, Νόηση και Μάθηση με έδρα του το Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Γεώργιος Λάππας Καθηγητής - Εργαστήριο Ψηφιακών Μέσων & Στρατηγικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Νικόλαος Λεάνδρος Καθηγητής - Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων & Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου.

Κωνσταντίνος Μουρλής Αναπλ. Καθηγητής - Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Δημήτρης Παπαγεωργίου Καθηγητής - Εργαστήριο Εικόνας, Ήχου και Πολιτιστικής Αναπαράστασης στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Στέλιος Παπαθανασόπουλος Καθηγητής - Εργαστήριο Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γιώργος Πλειός Καθηγητής - Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας στα Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βασικός διοργανωτής

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Τμήμα Επικοινωνίας
και Σπουδών
Διαδικτύου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΝΕΑ ΜΕΣΑ, ΝΟΗΣΗ, ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

Πρακτικά Συνεδρίου cclabs2023

Επιμέλεια έκδοσης: Ελένη Α. Κύζα
Μάρκος Σουροπέτσης
Γιάννης Γεωργίου

Γραφικά: Χριστιάνα Βάρδα

Σελιδοποίηση: Μάρκος Σουροπέτσης

Όλες οι εργασίες του συνεδρίου κρίθηκαν ανωνύμως από δυο κριτές. Οι κριτές ήταν μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου.

Παράδειγμα πλήρους αναφοράς στον τόμο των πρακτικών:

Κύζα, Ε. Α., Σουροπέτσης, Μ., & Γεωργίου, Γ. (Επιμ.). (2023). *Πρακτικά 2ου Ετήσιου Ελληνόφωνου Συνεδρίου Εργαστηρίων Επικοινωνίας cclabs2023: Το μέλλον της επικοινωνίας στην ψηφιακή εποχή*. Λεμεσός, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. ISSN: 2944-9995

Παράδειγμα αναφοράς για εργασία του συνεδρίου:

Συγγραφέας (είς) (2023). Τίτλος εργασίας. Στο Ε. Α. Κύζα, Μ. Σουροπέτσης & Γ. Γεωργίου (Επιμ.), *Πρακτικά 2ου Ετήσιου Ελληνόφωνου Συνεδρίου Εργαστηρίων Επικοινωνίας: Το μέλλον της επικοινωνίας στην ψηφιακή εποχή* (σσ ...) Λεμεσός, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Έκδοση: Ερευνητική Ομάδα Νέα Μέσα, Νόηση και Μάθηση
Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αυτός ο τόμος χορηγείται με άδεια [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Πρόλογος

Το Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας (cclabs) παρέχει μια διεπιστημονική πλατφόρμα σε ερευνήτριες/ητές, επαγγελματίες και εκπαιδευτικούς για να παρουσιάσουν και να συζητήσουν τις πιο πρόσφατες καινοτομίες και τάσεις, τις αναδυόμενες προκλήσεις και πιθανές λύσεις, στους τομείς της επικοινωνίας και της ενημέρωσης. Σκοπός του συνεδρίου είναι να προωθήσει τον γόνιμο και δημιουργικό διάλογο ανάμεσα στα Εργαστήρια Επικοινωνίας και Ενημέρωσης ελληνόφωνων πανεπιστημίων, αλλά και στα υπόλοιπα μέλη της πανεπιστημιακής και ερευνητικής κοινότητας, σχετικά με τις ευκαιρίες που δημιουργούν οι αναδυόμενες τεχνολογίες και την ανάγκη να χρησιμοποιηθούν υπεύθυνα για τη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου μέλλοντος.

Πρόγραμμα του συνεδρίου cclabs2023:

<https://cclabs.cut.ac.cy/wp-content/uploads/sites/139/2023/06/cclabs2023-prog.pdf>

cclabs2023 (Ημέρα 1) – Σάββατο, 1 Ιουλίου 2023

<https://www.youtube.com/live/hQpnwh2tNCY?si=74ZEFi77SltkLvI7>

cclabs2023 (Ημέρα 2) – Κυριακή, 2 Ιουλίου 2023

<https://www.youtube.com/live/Spzhllmxaz4?si=9Xp2eQbaPsLJkbGx>

Συνιδρυτές και Συνδιοργανωτές

Conference of Communication Labs - www.cclabs.gr

cclabs2022

Το Εργαστήριο Νέων Μέσων Επικοινωνίας και Ευχρηστίας στο Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με Διευθυντή τον Επίκουρο Καθηγητή Νίκο Αντωνόπουλο.

Το Εργαστήριο Διαδραστικών Τεχνών του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου με Διευθυντή τον Καθηγητή Ανδρέα Γιαννακουλόπουλο.

cclabs2023

Το Εργαστήριο Νέα Μέσα, Νόηση και Μάθηση με έδρα του το Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου με Διευθύντρια την Καθηγήτρια Ελένη Α. Κύζα.

cclabs2024

Το Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης με Διευθυντή τον Καθηγητή Ανδρέα Βέγλη.

Το Εργαστήριο Ηλεκτρονικών ΜΜΕ στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης με Διευθυντή τον Καθηγητή Χαράλαμπο Δημούλα.

cclabs2025

Το Εργαστήριο Εικόνας, Ήχου και Πολιτιστικής Αναπαράστασης στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με Διευθυντή τον Καθηγητή Δημήτρη Παπαγεωργίου.

Το Εργαστήριο Τεχνολογιών Προστασίας της Ιδιωτικότητας και Εφαρμογών Πληροφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με Διευθυντή τον Αναπληρωτή Καθηγητή Χρήστο Καλλονιάτη.

cclabs2026

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας στα Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με Διευθυντή τον Καθηγητή Γιώργο Πλειό.

Το Εργαστήριο Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με Διευθυντή τον Καθηγητή Στέλιο Παπαθανασόπουλο.

Το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα Μ.Μ.Ε. στο Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με Διευθυντή τον Αναπληρωτή Καθηγητή Κωνσταντίνο Μουρλά.

cclabs2027

Το Εργαστήριο Ψηφιακών Μέσων & Στρατηγικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με Διευθυντή τον Καθηγητή Γεώργιο Λάππα.

cclabs2028

Το Εργαστήριο Δημοσιογραφίας στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων & Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου με Διευθυντή τον Επίκουρο Καθηγητή Παντελή Βατικιώτη.

Το Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων & Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου με Διευθυντή τον Καθηγητή Νικόλαο Λέανδρο.

Θεματικοί άξονες και ενότητες του συνεδρίου

Το θέμα του 2ου Ετήσιου Ελληνόφωνου Επιστημονικού Συνεδρίου των Εργαστηρίων που θεραπεύουν το αντικείμενο της Επικοινωνίας σε Ελλάδα και Κύπρο, «Το μέλλον της επικοινωνίας στην ψηφιακή εποχή», είχε ως στόχο τη χαρτογράφηση, σε διεπιστημονικό επίπεδο, της υπάρχουσας κατάστασης σε μια εποχή η οποία χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές στη φύση και στις μεθόδους της επικοινωνίας. Η σύγκλιση τεχνολογιών που διαγράφουν τα όρια μεταξύ της φυσικής και της ψηφιακής σφαίρας επηρεάζει το παρόν και διαμορφώνει το μέλλον της επικοινωνίας, μετασχηματίζοντας τομείς όπως η δημοσιογραφία, η πολιτική επικοινωνία, η εκπαίδευση, το εμπόριο, ο πολιτισμός, η υγεία, η επικοινωνία για το περιβάλλον, κ.ά.

Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα Επικοινωνίας

Στον τομέα της Δημοσιογραφίας, ο ραγδαίος πολλαπλασιασμός των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των διαδικτυακών πλατφορμών έχει αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο διαδίδονται και καταναλώνονται οι ειδήσεις. Ο ρόλος των δημοσιογράφων και της δημοσιογραφίας στη σύγχρονη εποχή αλλάζει. Η συνεχώς αυξανόμενη χρήση των κοινωνικών μέσων δικτύωσης για ενημέρωση, η διαμεσολάβηση της τεχνολογίας για την παραγωγή ειδήσεων, η συμμετοχική δημοσιογραφία και οι συνεχιζόμενες πιέσεις για άμεση πληροφόρηση, μεταξύ άλλων, απαιτούν την αναπροσαρμογή του τομέα στα νέα δεδομένα. Ταυτόχρονα τίθενται θέματα ηθικής και δεοντολογίας στην εποχή της παραπληροφόρησης και αναζητούνται προτάσεις και λύσεις για το πώς η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της διάδοσης ψευδών ειδήσεων και παραπληροφόρησης.

Πολιτική Επικοινωνία

Η πολιτική επικοινωνία είναι ένα άλλο σημαντικό θέμα που αξίζει να συζητηθεί ως προς το πώς μπορεί να αξιοποιηθεί η τεχνολογία για την ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής, τη διευκόλυνση του καλύτερου δημόσιου διαλόγου και την αύξηση της διαφάνειας. Υπάρχει επίσης ανάγκη να εξισορροπηθούν τα οφέλη της τεχνολογίας με τους κινδύνους που ενέχει για την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια. Καίρια ερωτήματα αφορούν, μεταξύ άλλων, τον λαϊκιστικό λόγο, τις στρατηγικές του και τις προεκτάσεις του, τη διακυβέρνηση των πλατφορμών (platform governance) και τις επιδράσεις της στη δημοκρατία, την πολιτική συμμετοχή με ψηφιακά μέσα, τις πολιτικές εκστρατείες και τις εκστρατείες συνηγορίας (advocacy), τις επιδράσεις των ψηφιακών μέσων στη διαμόρφωση πολιτικών αντιλήψεων, και το ρόλο της στρατηγικής επικοινωνίας στη διαμόρφωση πολιτικής και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση

Η πανδημία του COVID-19 ανάγκασε παιδιά και ενήλικες σε όλο τον κόσμο να μετακινηθούν στη διαδικτυακή μάθηση, η οποία χρησιμοποιήθηκε ευρέως κατά τη

διάρκεια της πανδημίας. Η 4η βιομηχανική επανάσταση, οι τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, όπως το Chat GPT και το Metaverse, προμηνύουν δραστικές αλλαγές στον τομέα της μάθησης. Οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι πολλαπλές οικονομικές πιέσεις και η αλλαγή στη φύση της εργασίας λόγω της αυτοματοποίησης οδηγούν σε κοινωνικές αλλαγές και απαιτούν νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και μοντέλα μάθησης. Για παράδειγμα, υπάρχουν ανάγκες για υβριδικά μοντέλα μάθησης που συνδυάζουν τα οφέλη της διαδικτυακής και δια ζώσης μάθησης με ιδιαίτερη σημασία στην πρόσβαση στην τεχνολογία για όλες/ους τις/ους μαθήτριες/ητές. Ταυτόχρονα εμφανίζονται νέες προκλήσεις που απαιτούν επαναπροσδιορισμό του τι σημαίνει να μαθαίνω στη σύγχρονη εποχή και πώς οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να συνεισφέρουν στον τομέα αυτό.

Επικοινωνία σε Οργανισμούς και Επιχειρήσεις

Η επιχειρησιακή επικοινωνία έχει αλλάξει ραγδαία και χρήζει περαιτέρω συζήτησης ως προς το πώς μπορεί η τεχνολογία να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση της εσωτερικής επικοινωνίας, την ενίσχυση της αφοσίωσης των πελατών και την αύξηση της παραγωγικότητας. Υπάρχει ανάγκη να αντιμετωπιστούν ζητήματα που σχετίζονται με το ψηφιακό χάσμα και να διασφαλιστεί ότι όλες/οι οι εργαζόμενες/οι έχουν πρόσβαση στην απαραίτητη τεχνολογία.

Επικοινωνία και Πολιτισμός

Τα τελευταία χρόνια, η χρήση της τεχνολογίας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην διάδοση όπως και στην διαφύλαξη του πολιτισμού. Τεχνολογίες εμβύθισης, όπως η εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα, προσφέρουν εξ αποστάσεως εμπειρίες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους ενώ τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσφέρουν νέες δυνατότητες διάδρασης ανάμεσα στους φορείς/ιδρύματα και τους επισκέπτες. Επιπλέον, η “τεχνολογιοποίηση” της επικοινωνίας έχει αντίκτυπο και στον πολιτισμό, με ανησυχίες όσον αφορά στις ηθικές επιπτώσεις των αναδυόμενων τεχνολογιών όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η ανάγκη να διασφαλιστεί η υπεύθυνη χρήση τους. Σημασία σε αυτό έχει και η ψηφιακή ένταξη αλλά και η προσβασιμότητα.

Επικοινωνία σε Θέματα Υγείας και Περιβάλλοντος

Η χρήση της τεχνολογίας πλέον βελτιώνει την πρόσβαση σε πληροφόρηση σχετικά με σημαντικά ιατρικά θέματα και παρέχει εύκολη πρόσβαση σε πλατφόρμες με φακέλους των ασθενών. Επιπλέον, η τεχνολογία ως μέσο επικοινωνίας μπορεί να αξιοποιηθεί για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προκλήσεων όπως η κλιματική αλλαγή και η επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Αδιαμφισβήτητα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της τεχνολογίας και να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη της κοινωνίας αλλά και του πλανήτη για τις μελλοντικές γενιές.

Επικοινωνία και Τουρισμός

Στον σημερινό ψηφιακό κόσμο, η επικοινωνία έχει μετατραπεί σε σημαντικό παράγοντα για την επιτυχία της τουριστικής βιομηχανίας. Από τις διαδικτυακές κριτικές και τις αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μέχρι τις εικονικές περιηγήσεις και τα chatbots, οι τρόποι με τους οποίους οι περιηγητές, τόσο του εγχώριου αλλά και του εξερχόμενου τουρισμού, συνδέονται με προορισμούς και αξιοθέατα εξελίσσονται ραγδαία. Επίσης, ιδιαίτερα σημαντική είναι η προβολή τοποθεσιών που μπορούν να προσελκύσουν τουρίστες παρέχοντας πληροφορίες για λιγότερο γνωστούς προορισμούς ούτως ώστε να ενθαρρύνουν την εξερεύνηση πέρα από τα συνήθη τουριστικά hotspots. Επιπρόσθετα, υπάρχει ανάγκη εξέτασης των τελευταίων τάσεων και τεχνολογιών που διαμορφώνουν το μέλλον της επικοινωνίας στον τουρισμό καθώς και των τρόπων μέσω των οποίων οι επιχειρήσεις μπορούν να προσαρμοστούν για να διασφαλίσουν ότι θα παραμείνουν σχετικές και ανταγωνιστικές σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπίο.

Επιτροπές Συνεδρίου

Τοπική Οργανωτική Επιτροπή

- Βάρδα Χριστιάνα, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, UCLan Cyprus
- Γεωργίου Γιάννης, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Δημητρίου Σόφη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Κύζα Ελένη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Μηλιώνη Δήμητρα, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Νικολαΐδου Ιόλη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Σουροπέτσης Μάρκος, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Σπυρίδου Λία, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πανελλαδική Οργανωτική Επιτροπή

- Αντωνόπουλος Νίκος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Βατικιώτης Παντελής, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Βέγλης Ανδρέας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Γιαννακουλόπουλος Αντρέας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Δημούλας Χαράλαμπος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Καλλονιάτης Χρήστος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Κύζα Ελένη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Λάμπας Γεώργιος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
- Λέανδρος Νικόλαος, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Μουρλός Κωνσταντίνος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Παπαγεωργίου Δημήτρης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Πλειός Γιώργος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επιστημονική Επιτροπή

- Αντωνόπουλος Νίκος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Βάρδα Χριστιάνα, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, UCLan Cyprus
- Βατικιώτης Παντελής, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Βέγλης Ανδρέας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Γεωργίου Γιάννης, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Γιαννακουλόπουλος Αντρέας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Δημητρίου Σόφη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Δημούλας Χαράλαμπος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Καλλονιάτης Χρήστος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Καναβός Ανδρέας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Κιουρεξίδου Ματίνα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Κύζα Ελένη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Κωτσάκης Ρήγας, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
- Λάμπας Γεώργιος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
- Λέανδρος Νικόλαος, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Μηλιώνη Δήμητρα, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Μουρλάς Κωνσταντίνος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Μυλωνάς Ναούμ, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Νικολαΐδου Ιόλη, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Ξανθάκης Μιχαήλ, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Παναγόπουλος Ιάκωβος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Παπαγεωργίου Δημήτρης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Πλειός Γιώργος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Σουροπέτσης Μάρκος, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Σπυρίδου Λία, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Προσκεκλημένοι Ομιλητές

Jahna Otterbacher, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μηχανική Όραση και Εικόνες Ανθρώπων: Σκέψεις για τη μεροληψία, την ανθρώπινη ομοιότητα και τις κοινωνικές νόρμες για την τεχνητή νοημοσύνη

Έλλη Κοτζαμάνη, Διευθύντρια Ειδήσεων ANT1 Κύπρου & Πρόεδρος Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας Κύπρου

Η Δημοσιογραφία του μέλλοντος ή το μέλλον της Δημοσιογραφίας;

Χαιρετισμό Απεύθυναν

- Πρύτανης Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητής Παναγιώτης Ζαφείρης
- Κοσμητόρισα Σχολής Μέσων Επικοινωνίας και Ενημέρωσης Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δήμητρα Μηλιώνη
- Πρόεδρος Τμήματος Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, Αναπληρωτής Καθηγητής Λάμπρος Λαμπρινός
- Καθηγήτρια Ελένη Κύζα, εκ μέρους των διοργανωτών και της Ερευνητικής Ομάδας Νέα Μέσα, Νόηση και Μάθηση στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ευχαριστίες Επιμελητών

Ευχαριστούμε όλες/ους τις/τους εισηγήτριες/τές του συνεδρίου cclabs2023 για την προσφορά τους στη δημιουργία ενός επικοινωνιακού διαλόγου στον τομέα της επικοινωνίας. Εκφράζουμε τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μας στους Διευθυντές των Εργαστηρίων, στην Επιστημονική Επιτροπή, στην Οργανωτική Επιτροπή, στους συνεργάτες και τις συνεργάτιδες μας για την καθοριστική υποστήριξη που παρείχαν για την επιτυχία του Συνεδρίου.

Συνολικά κατατέθηκαν 28 εργασίες οι οποίες κρίθηκαν ανωνύμως από δύο κριτές, μέλη της επιστημονικής επιτροπής. Οι αξιολογήσεις των εργασιών έγιναν με βάση το πρότυπο του Διεθνούς Οργανισμού Επικοινωνίας (International Communication Association) και 17 από αυτές συμπεριλήφθηκαν στα πρακτικά του συνεδρίου.

Εκφράζουμε τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μας σε όλους/ες όσοι/ες παρακολούθησαν το Συνέδριο, για τη συμμετοχή τους και τη συμβολή τους στη συζήτηση και στην ανταλλαγή απόψεων. Η συμμετοχή τους επιβεβαιώνει το ειλικρινές ενδιαφέρον για τον τομέα της επικοινωνίας και τις προοπτικές που δημιουργεί. Ευχόμαστε όπως αυτή η θετική και επικοινωνιακή ατμόσφαιρα διατηρηθεί και αυξηθεί κατά τις επόμενες διοργανώσεις του Συνεδρίου αυτού!

Ελένη Α. Κύζα
Μάρκος Σουροπέτης
Γιάννης Γεωργίου